

Vergaderjaar 2018–2019

34 089

Regels met betrekking tot de productie en de distributie van elektriciteit en drinkwater op Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet elektriciteit en drinkwater BES)

Nr. 18

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 juni 2019

Op 17 januari 2019 zond de commissie Koninkrijksrelaties een brief met vragen over het vastrecht voor elektriciteit op Sint Eustatius. Mede namens de Minister van Economische Zaken en Klimaat stuurde ik uw Kamer op 7 februari 2019 een reactie (Kamerstuk 34 089, nr. 17) waarin ik een onderzoek aankondigde naar de financiën van Sint Eustatius Utility Company (Stuco) uit te voeren door de Auditdienst Rijk (ADR). Mede namens de Minister van Economische Zaken en Klimaat informeer ik u met deze brief over het onderzoeksrapport en de geplande stappen.

De ADR heeft een onderzoek gedaan naar de financiën van Stuco en een rapport van bevindingen opgesteld. Dit onderzoeksrapport is als bijlage bij deze brief gevoegd¹.

De belangrijkste bevindingen zijn de volgende:

- De tariefregulering zoals door de Autoriteit Consument en Markt (ACM) toegepast staat voor Stuco nog in de kinderschoenen.
- Ondanks beoogde «redelijke rendementen» in de tariefregulering van 6,74%, kent drinkwater een structurele verliesmarge van 20–60%.
- Per 1 juli 2017 worden jaarlijks de distributietarieven volgens de ACM-systematiek vastgesteld. Volgens de ACM is structureel verlies op drinkwater bij hantering van de ACM methode op langere termijn niet meer mogelijk.
- De kosten en opbrengsten voor drinkwater en elektriciteit worden gesplitst maar het bedrijf presenteert één balans. Hierdoor komen de resultaten van elektriciteit en drinkwater dus ten goede, respectievelijk ten laste, van het eigen vermogen en dreigt wettelijk verboden kruissubsidiëring.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

- De betaalbaarheidssubsidie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat) wordt gebruikt om het vast gebruikstarief voor de consument voor elektriciteit (en drinkwater) te verlagen. Bij de vaststelling van de tarieven heeft de ACM gezorgd dat uitsluitend de kosten van elektriciteit worden betrokken in het elektriciteitstarief en de kosten van drinkwater in het drinkwatertarief.
- Voor elektriciteit zijn de basisvoorzieningen op orde.

Hiernaast is gebleken dat Stuco nog niet de wettelijk vereiste «kwaliteits- en capaciteitsdocumenten» voor drinkwater en elektriciteit heeft opgesteld. Deze zijn van belang omdat zij beschrijven hoe de feitelijke voorziening op een acceptabel niveau komt en hoe het daarbij behorende financiële plan er uit ziet.

Het kabinet heeft als reactie de volgende maatregelen afgesproken:

- EZK heeft de subsidie voor netbeheerkosten voor de jaren 2017, 2018 en 2019 aan Stuco toegekend voor een bedrag van in totaal USD 1.321.616.
- De regeringscommissaris Sint Eustatius en betrokken ministeries helpen Stuco om haar governance verder te verbeteren.
- IenW heeft subsidie op de transportkosten drinkwater voor de jaren 2017, 2018 en 2019 aan Stuco toegekend voor een bedrag van in totaal USD 1.133.390.
- Stuco verbetert de financiën door: (1) het hanteren van één financieel kader voor wettelijke tariefregulering en de begrotingscyclus en (2) het aanbrengen van een scheiding in de balans en de begrotingscyclus tussen elektriciteit en drinkwater. De regeringscommissaris Sint Eustatius en de CFO van Stuco hebben aangegeven dat deze splitsing enig werk met zich mee brengt maar goed mogelijk is. Een splitsing van het bedrijf in twee aparte bedrijven zou een buitenproportionele maatregel zijn. EZK steunt Stuco hierbij.
- De wettelijke toezichthouder, de Autoriteit Consument en Markt, ondersteunt Stuco bij de tariefregulering en het financieel beheer.
- Vanuit mijn coördinerende rol zal ik de voortgang op deze maatregelen aandachtig volgen.

Met deze maatregelen zetten we gezamenlijk een nieuwe stap in de duurzame ontwikkeling van de drinkwater- en elektriciteitsvoorziening op Sint Eustatius.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.W. Knops